

СЕКЦІЯ XI. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ В ФІЛІЇ «КОРОСТЕНЬСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»

Турко В. М.

канд.с.-г.наук, доцент

Поліський національний університет, м. Житомир, Україна

Алексін Р.С.

студент

Поліський національний університет, м. Житомир, Україна

Основним завданням лісника України є підвищення продуктивності насаджень з метою формування стійких, добро сформованих так високопродуктивних деревостанів. Потреба розширення відтворення ресурсів лісу обумовлена необхідністю збільшення площ лісів України до оптимальної лісистості, а також вирішення труднощів у екологічних та економічних сферах діяльності, без яких практично неможливо забезпечити стале ведення лісового господарства.

Для підвищення продуктивності деревостанів необхідно знати біологічні особливості лісоутворюючих деревних порід, що зростають у збіднілих на поживні речовини ґрунтах. У цьому відношенні великий інтерес викликає сосна звичайна, як основна деревна порода, що зростає в борових та суборових трофотопах, де представленість інших деревних порід є незначною, або формують вони низькопродуктивні деревостани.

Найбільш простим та ефективним методом лісовідновлення є штучне лісовідновлення, котре дає змогу у короткий термін при створенні деревостанів створити умови, за яких сіянці матимуть оптимальні умови приживлюваності та їх росту та розвитку. Головним завданням штучного лісовідновлення є створення в найкоротший термін продуктивних, господарсько цінних і біологічно стійких деревостанів. Його можна вирішити лише при застосуванні цілого комплексу лісогосподарських заходів та прийомів. Окремо для кожної лісокультурної ділянки обирають тип лісових культур, тип змішування, спосіб обробітку ґрунту, оптимальну густоту садіння.

Перевагу, як правило, слід віддавати мішаним насадженням. Мішані насадження повніше використовують світло, вологу та поживні речовини, підвищують родючість ґрунту, внаслідок чого порівняно з чистими насадженнями вони є продуктивнішими. Родючість лісового ґрунту у мішаних деревостанах підвищується через збагачення хімічного складу і поліпшення фізичних властивостей.

Вивчення досвіду створення сосново-дубових культур у суборових умовах філії «Коростеньське лісомисливське господарство» зробити узагальнення:

- Створення сосново-дубових культур за схемою 4-5 рядів сосни звичайної та один ряд дуба звичайного і ширині міжрядь 2 м, продуктивність сосни звичайної не знижується, а зростає, дуб зростає у другому ярусі деревостану до віку його стиглості.

- При створенні сосново-дубових культур за аналогічною схемою змішування сосни і дуба, але шириною міжрядь до 1,5 м, внаслідок гострої конкурентної боротьби між ними дуб гине.

- При ширині міжрядь сосново-дубових культур 2,5-3 м, що дозволяє краще механізувати лісокультурні операції, найбільш доцільним є спосіб змішування порід в рядах ланками 7-10 погонних метрів сосни звичайної і 2-3 м дуба (15-20 сіянців сосни і 5-7 – дуба), який утворює другий ярус із дуба звичайного, хоч дещо пригнічується сосною, але виступає як підгінна порода.

- При введенні дуба звичайного ланками сосна захищає його від пізніх весняних заморозків та інших негативних чинників, а після проходження сосновим деревостаном максимального зрідження (жердняковий період, 30-40 років) надходження світла до дерев дуба звичайного збільшується і умови для його зростання покращуються.

- Учасі в складі сосново-дубових культур дуба звичайного понад 10-20% у суборових умовах (В₂-В₃) загальний запас деревостану зменшується.

При створенні і вирощуванні штучних лісових насаджень слід виходити з базового теоретичного положення згідно якого як насадження природного походження, так і штучного (лісові культури) розглядаються як єдність лісової рослинності і навколишнього середовища. Сьогодні на підприємстві активно ведуться роботи з апробації у виробничих умовах окремих способів і прийомів лісовідновлення, а саме: залишення на зрубках дерев-насічників; проведення комплексу лісівничих робіт зі сприяння природному поновленню; використання посіву насіння для створення штучних насаджень; запровадження вибіркових, поступових і вузько-лісосічних способів рубок головного користування.